

nødvendige til disse Skolers Afholdelse, vil man
 efter min Opfattelse med megen Raaskjønnelse mod-
 tage den Bestemmelse, hvorefter Kommunerne have
 Ret til at give Bidrag til Vædtidelsen af disse
 Udgifter. Ministerens Forslag er saa meget mere
 i Overensstemmelse med Kjøbstadernes Ønske, som
 det allerede nu er Tilfældet, at der bestaar Fort-
 sættelseskolle, der erholde Bidrag af Kommunens
 Kasse, enten denne har maattet det eller
 ikke, og det vil derfor blive modtaget
 meget vel, at man her giver Kommunerne
 Ret til at støtte disse saakaldte Fortsættelseskolle.
 Jeg kommer nu til det andet Punkt, som har
 været Kibdent for mange Medlemmer her i Salen
 og navnlig for dem, der gjerne vilde gaa i en
 saa fri Retning, som ogsaa jeg vilde gaa, hvis
 jeg i det Hele taget troede det muligt. Dette
 andet Punkt er Skoletvungen. Jeg vil nu i saa
 Henseende sige, at jeg hører til dem, der anse
 Skoletvungen for en sørgelig Nødvendighed, og
 jeg vil ogsaa sige, at jeg har faaet den Opfattelse
 af Forhandlingerne her i Salen, at der i Grunden
 ikke er en Eneste her, som tror, at man ganske
 vil kunne kaste Skoletvungen overbord. Det fore-
 kommer mig derfor, at det ikke er saa ganske rig-
 tigt, naar man har gjort ikke saa faa Angreb paa
 Skoletvungen, enten i den ene eller den anden
 Form, da man dog ikke kan eller vil helt af med
 den. Derimod er der en Ting, som jeg har ind-
 den ærede Ministers Forslag, og det er Fordob-
 lingen af Mulkterne; der finder her en Ubildelse
 Sted i en Retning, som jeg ikke kan billige. Jeg
 har nemlig den Opfattelse, at 3, 6, 12 eller
 24 f., hvad det nu er, er Nok for den ubemidlede
 Klasse. Enhver, der har siddet i en Skolebesty-
 relse, og har haat med Mulkteringen at gjøre, vil
 af Erfaring vide, hvor besværligt det i Grunden
 er for den Ubemidlede at udrede 24 f. for hver
 Dag; naar det ikke er saa faa Dage, der
 forlymnes i en Maaned, det kan virkelig blive til
 en høn Sum. Jeg mener, at Mulkterne nu for
 Tiden ere store nok, og derfor kan jeg for mit
 Vedkommende ikke anse det for rigtigt, at Forslaget
 gaar ud paa en Fordobling af Mulkterne. Det,
 der har været Ulykken, hvorfor Mulkteringen —
 jeg siger fremdeles, at jeg erkjender Mulkteringen
 for at være en sørgelig Nødvendighed — ikke har
 vundet, som den skulde, og Grunden, hvorfor man
 ikke har opnaaet det, der var tilfiet ved den, er
 den Omstændighed, at den kun halvveis har været
 værksat rundt om i Landet. Der er nemlig
 Kommuner, hvor man slet ikke har mulkteret, og
 der er andre, hvor man har mulkteret En og ladet
 være at mulktere en Anden, fort sagt, i den Hæn-
 selseende stillet sig udenfor Loven, saaledes som
 den hidtil har bestaaet. Derfor siger jeg, at de
 nuværende Skolemulkter ere høje nok, naar vel at
 mærke Mulkteringen bliver værksat, det er min
 Opfattelse, og da jeg selv har siddet i en Besty-
 relse, som har gjort sig skyldig i Forsømmelser i

den Retning, og maa erkjende, at det er en ube-
 hagelig Nødvendighed at skulle mulktere, saa finder
 jeg, at det er aldeles rigtigt, at den ærede Mini-
 ster i saa Henseende i § 18 har villet lægge en
 Kapsul paa Kommunerne. Det kan ikke nytte
 at gjøre sig bedre, end man er, og det er lige-
 frem nødvendigt at have en Klemme paa sig, for
 at man virkelig kan komme til at mulktere; men
 paa den anden Side maa jeg gjentage, at Mulk-
 terne ikke behøve at være høiere, end de nu ere,
 de ere høje nok, naar de virkelig blive inddrevne.
 Jeg antager ogsaa, at den ærede Minister vil være
 tilbøjelig til at inddelkomme det høie Buiug, der-
 som der maatte forekomme Uttringer, som gaa i
 den Retning, at man ønsker, at det skal have
 sit Forblivende ved det nuværende Maximum af
 Mulkterne. Jeg kommer nu til § 20 i Lovfor-
 slaget, som i sin Begyndelse omtaler Tilsynet med
 Skolerne. Efter den Erfaring, jeg har, kan jeg
 ikke Andet end for mit Vedkommende erklære, at
 det staar aldeles utvivlsomt for mig, at der trænges
 til et bedre Tilsyn med Skolerne end det, der for
 Dieblirket haves; thi hvorledes er det nu? I
 Kjøbstaderne er der en Skolekommission, der er
 den Del af Skolebestyrelsen, der har Tilsynet med
 Lærernes Embedsførelse osv., som skal have Ind-
 seende med, at Undervisningen gaar, som den bør;
 men denne møder i Reglen aldrig uden ved den
 aarlige Examen. Efter den gamle Lov af 1814
 skulde den møde to Gange, nemlig i Oktober og
 i April; men hvor man har en særlig Skoleplan,
 som Tilfældet er i flere Kjøbstæder, hvor der
 haves en ny Plan efter Loven af 8de Marts 1856,
 møder den kun ved den aarlige Examen, altsaa
 kun een Gang om Aaret, og det er i Reglen den
 eneste Leilighed, hvorved det stedlige Tilsyn øves
 med Hensyn til Skolerne i Byerne. Gaar man
 opad og ser til Dvertilsynet, saa har jeg for mit
 Vedkommende gjort den Erfaring, naar man
 kommer op til Skoledirektionerne, der som bekendt
 bestaa af Provsten, Amtmanden og et valgt
 Medlem, at hvor man har en virkelig skolehyndig
 Mand i Direktionen, navnlig naar Provsten vir-
 kelig er en Ven af Skoleundervisningen, kan det
 hjælpe ganske betydeligt. Jeg har set flere Exempler
 i den Henseende, og jeg kan ganske bestemt erklære,
 at hvor man har havt en rigtig nidkjær og dyg-
 tig Skolemand i Provsten, der har det hjulpet i
 hele Provstiet baade paa Landet og i Byen, men
 hvor det Modsatte har været Tilfældet, hvor
 Provsten, hvad der ofte er Tilfældet, ikke er Skole-
 mand — det gaar med Coner som med Interes-
 ser, de ere forskjellige i forskjellige Retninger —
 der har man dieblirkelig set en sørgelig Tilbage-
 gang, man har strax funnet mærke, at Dvertil-
 synet helt manglede. Jeg tror derfor, at det er
 i højeste Grad ønskeligt, at der stiftes et andet
 Dvertilsyn end det, der for Dieblirket haves i
 Skoledirektionen. Nu bliver Spørgsmaalet, hvor-
 ledes skal man stiftes dette Dvertilsyn tilstede, skal